

JERONÝMOVY DNY 2019

1.-3. listopadu 2019, K-centrum, Senovážné nám. 23, Praha 1

Pořádá Jednota tlumočnicků a překladatelů ve spolupráci s Asociací konferenčních tlumočnicků ASKOT, Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka (ČKTZJ), Komorou soudních tlumočnicků ČR (KST ČR), Obcí překladatelů (OP), Ústavem translologie filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (ÚTRL FF UK) a Evropskou komisí.

Předběžný program, o dalších vystoupeních se jedná:

Pátek 1. 11. DGT – sál č. 16 v přízemí

Páteční program proběhne tradičně pod taktovkou pražského zastoupení Evropské komise, a je součástí akce **Translating Europe Workshop**, letos na téma „**Co překlad přináší společnosti?**“

13.00 **Úvod**: Amalaine Diabová (předsedkyně JTP, Otto Pacholík (Český odbor GŘ pro překlady EK), Jan Faber (Zastoupení Evropské komise), moderátor celého odpoledne.

13.30 **Prezentace publikace „Překlady pro EU“**, Tomáš Svoboda, ÚTRL FF UK a spoluautoři publikace.

14.00 Přestávka, občerstvení

14.30 **Prof. Andrew Rothwell, Swansea University**. Profesor Rothwell představí výsledky své práce s nástroji CAT a MT na literárním textu – např. překlad francouzské dadaistické poezie pomocí Systran4 nebo překlad románu Emila Zoly s nástrojem memoQ.

16.00 Kulatý stůl na téma **Zažije literární překlad v budoucnu „technologickou revolucí“?** aneb **Bude literatura i s kočkami krásná?** Prof. Rothwell, Dagmar Heeg (OP a JTP), Lucie Lukešová (Český národní korpus) a Miroslav Pošta.

17.00 Občerstvení

Zajištěno simultánní tlumočení z ANG do ČEŠ a opačně.

13-18 **Knižní second-hand** (slovníky, encyklopedie, učebnice, příručky, literatura česká i zahraniční...)

Sobota 2. 11.

[v hranaté závorce vždy číslo sálu]

9.30 !!! [16]

Program pořádaný ve spolupráci s KST ČR: **Nová šance nebo nový problém? – k aktuální situaci legislativy týkající se soudního tlumočnictví a překladatelství.**

V rámci prezentace vystoupí členové pracovní skupiny soudních tlumočnicků: PhDr. Ilona **Šprcová**, MBA za Komoru soudních tlumočnicků České republiky, z.s., Mgr. Ina **Maertens** za iniciativu Za lepší zákon o soudních tlumočnicích a překladatelích, Mgr. Edita **Jiráková**, Ph.D., za iniciativu Za lepší zákon o soudních tlumočnicích a překladatelích, PhDr. Klára **Bojarová** za Asociaci konferenčních tlumočnicků, z.s., Mgr. Naďa **Hynková Dingová**, Ph.D. za Českou komoru tlumočnicků znakového jazyka, z. s. a za Ústav jazyků a komunikace neslyšících

Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Mgr. Catherina **Van den Brinková Štifterová** za EULITA – European Legal Interpreters and Translators Association, Mgr. Katarzyna **Filgasová** za Jednotu tlumočnicků a překladatelů. Účast slíbil také JUDr. Jeroným **Tejc**, náměstek člena vlády, Ministerstvo spravedlnosti.

9.30 [201] **Překladový systém TYGERIS** (Lukáš Banič a Martin Komora, vývojáři LINGEA)

Přijďte se podívat co umí moderní překladový systém Tygeris. Toto unikátní řešení „all-in-one“ si budete moci sami vyzkoušet nejen zde, ale i v klidu domova díky speciálnímu přístupovému kódu, který obdržíte na této prezentaci. Tygeris kombinuje výhody CAT nástroje s překladači, slovníky, korekturními nástroji a dalšími užitečnými doplňky Lingea. Hlavní vývojáři Lukáš Banič a Martin Komora vám názorně předvedou, jak můžete pohodlněji a rychleji překládat v praxi. A vlastně mnohem více.

10.00 [254]

Prezentace knihy „Překlad do nemateřského jazyka. Fakta, otázky, perspektivy“

(Tomáš Duběda, David Mraček, Vanda Obdržálková, ÚTRL FF UK).

Profesně tolerovaná a hojně uplatňovaná praxe překládání do nemateřského jazyka (tzv. nerodilý překlad) patří mezi málo popsané fenomény. Předkládaná kolektivní monografie proto nejprve mapuje názory translatoLOGŮ a aktérů překladatelského trhu na nerodilé překládání, jeho možnosti a omezení. Jádrem knihy pak představuje empirický výzkum zahrnující čtyřicet českých překladatelů z/do angličtiny a francouzštiny, jehož cílem je charakterizovat celkovou kvalitu překladů, typologii chyb a konkrétní strategie a postupy s ohledem na směr překladu, cizí jazyk, pokročilost překladatele a druh textu. Výzkum je doplněn údaji získanými od překladatelů prostřednictvím dotazníků a také polostrukturovanými rozhovory s rodilými mluvčími cizích jazyků se zkušeností s revizí nerodilých překladů. Publikace tak přináší empiricky podložené poznatky a nabízí prakticky využitelná zjištění o stavu překladatelského trhu a různých aspektech nerodilého překládání.

10.30 [201]

Kam směřuje automatizace překladatelské činnosti? (PhDr. et Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., ÚTRL FF UK) – z cyklu „Budoucnost překladatelské profese“.

Srovnání pracovních postupů při (post)editaci výstupu ze strojového překladače na jedné straně a běžného překladu na straně druhé. (Polo)automatizace posteditačních operací. Jaké činnosti převzala či ještě převezme umělá inteligence v překladatelském procesu? Jaká jsou specifika a jaké nástrahy nového jazyka, uštiny (AI-ish)? Nové pojetí překladu a nové pojetí role překladatele. Diskuse – např. sazby za posteditaci.

11.00 [16]

Novinky v Service Packu 11 a 12 pro Transit NXT (Tomáš Červený, STAR CZECH)

11.00 [254]

Profesní organizace audiovizuálních překladatelů – zkušenosti ze Slovenska a ze světa

(Mirka Brezovská, členka výkonné rady Slovenské společnosti překladatelů umělecké literatury /SSPUL/, zástupkyně SSPUL v AudioVisual Translators Europe /AVTE/ a členka výkonné rady AVTE, Emília Perez, vedoucí Katedry translologie FF UKF v Nitře, členka SSPUL a členka European Association for Studies in Screen Translation /ESIST/, moderuje Miroslav Pošta).

Poptávka po audiovizuálním překladu prudce roste a s ní i smysl profesních organizací audiovizuálních překladatelů. O slovenských zkušenostech i o činnosti AVTE, federace evropských organizací audiovizuálních překladatelů, pohovoří Mirka Brezovská a Emília Perez. Co může dát profesní organizace titulkářům a dabingovým překladatelům? Které země již mají titulkářské standardy kvality a co obsahují? Co organizace plánují? Co již přinesla jejich spolupráce v AVTE? Co přináší členství a mezinárodní spolupráce začínajícím překladatelům?

11.30 [16]

Nové technologie, digitalizace a konferenční tlumočení (Hana Jungová, SG SCIC).

V posledních měsících se DG SCIC věnovalo několika projektům na poli digitalizace: “paper smart booth”: organizátoři konferenci stále častěji poskytují účastníkům podkladové dokumenty v elektronické podobě. Tlumočníci potřebují některé dokumenty v podobě papírové, bez jiných se mohou obejít, zjišťovali jsme tedy v konzultaci s tlumočníky, jak “chytře” omezit plýtvání papírem a zároveň nijak neohrozit kvalitu práce tlumočnicka a jeho pracovní podmínky * “interpreters digital toolbox”: jak zmodernizovat nástroje na přípravu na zasedání s plným využitím možností, které digitalizace skýtá * “SIDP – Simultaneous Interpreting Digital Platforms”: DG SCIC podrobně testovalo několik z nich a podílelo se na přípravě ISO standardu pro tento typ tlumočení * “Complementary remote”: kombinování tlumočení na dálku s tlumočením přímo v konferenční místnosti, jednání s Radou Evropské Unie a možnosti pro mnohojazyčnost.

11.30 [201]

Blok dvou diplomových prací:

Překlady v samizdatu (Tereza Musilová)

Diplomová práce se zabývá překlady mimo oficiální nakladatelskou produkci v době komunistické totality v Československu v období let 1948-1989, mapuje české překlady německé literatury šířené v samizdatu v Československu a zkoumá sociologii překladu. Shromáždí poznatky o tom, kdy, kým, za jakých okolností a z jakého důvodu byla v samizdatu překládána díla německých autorů.

Automatické tlumočení (Yulia Skadchenko)

Diplomová práce podrobně zkoumá oblast strojového překladu a především automatického tlumočení, které se pokouší porovnat s lidským tlumočnickem na pozadí modelu úsilí Daniela Gila. Práce rovněž přináší praktický experiment s využitím systému automatického tlumočení zabudovaného v programu Skype Translator a výsledné hodnocení z pohledu účastníků experimentu i autorky práce.

12.00 [254]

Další vzdělávání (Mgr. Ivana Hrubá, Belisha Beacon).

Překládání je jedna z nejnáročnějších profesí vůbec. Je třeba znalosti a dovednosti neustále udržovat. Budu hovořit o tom, na co by se měl překladatel zaměřit ve vzdělání v době rychlých změn a proč? Vadí nám, když nás někdo nazve „překladači“, ale pokud máme překladačům opravdu z dlouhodobého hlediska konkurovat, musíme se dál rozvíjet a nabízet expertní služby. Uvedu pár tipů, které expertní služby by to mohly být.

12.30 [201]

Postup prací na nové terminologické databázi JTP (Tomáš Svoboda a Marek Buchtel)

JTP disponuje cenným souborem mnoha set glosářů, přístupných pro členy JTP. Jednota v současné době pracuje na vytvoření ucelené databáze, kam se postupně jednotlivé glosáře nahrávají. Již se podařilo vytvořit jednotnou strukturu databáze a společnou šablonu pro konverzi glosářů. Při prezentaci se dozvíte více o projektu, jeho fázích, aktuální rozpracovanosti a o zamýšlené budoucí podobě ucelené databáze.

13.00 [16]

Překladatelský „duel” (překladatelé Viktor Janiš a Richard Podaný, moderátor Petr Onufer).

13.00 [254]

Aktuální pracovní trh tlumočnicků znakového jazyka - možnosti, problémy, výzvy (Bc. Monika Boháčková /Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR/, Mgr. Nad'a Hynková Dingová, PhD. /Ústav jazyků a komunikace neslyšících FFUK/)

V rámci příspěvku představíme současnou situaci pracovního trhu tlumočnicků znakového jazyka – představíme oblasti, ve kterých tlumočení probíhá nečastěji, problémy, se kterými se tlumočníci při vykonávání své profese setkávají a zároveň se pokusíme formulovat návrhy krátkodobých i dlouhodobých řešení. Rády bychom vše nahlédly z

několika různých perspektiv: a) z pohledu aktivních tlumočnicků z terénu, b) z pohledu poskytovatelů tlumočnických služeb, c) z pohledu akademické sféry a d) z pohledu klientů. Budeme otevřené diskuzi a uvítáme rozšíření o perspektivu kolegů - tlumočnicků mluvených jazyků.

14.00 [254]

Online tlumočení znakového jazyka (Mgr. Michaela Dudková, Mgr. Terezie Vasilovčík Šustová, Tichý svět)

Nové technologie dnešní doby umožňují tlumočení znakového jazyka neslyšícím online, na dálku, za použití webové kamery, kterou má dnes každý chytrý telefon. Online tlumočení má mnoho výhod, vzdálenost mezi mluvčími není překážkou. K této formě tlumočení ale patří i jistá specifika a má i své limity. Online tlumočení není práce pro každého a jen tlumočnické kompetence obvykle k výkonu této profese nestačí. Jak to tedy s tlumočením na dálku vlastně je? Organizace Tichý svět poskytuje online tlumočnickou službu od roku 2008. Své znalosti a zkušenosti s vámi budou sdílet tlumočníci, kteří se online tlumočení věnují v Tichém světě mnoho let.

14.30 [16]

Hacknutá čeština (autoři Martin Kavka, Michal Škrabal, moderuje Anežka Charvátová)

Editoři neortodoxního slovníku dnešní mateřštiny se publikum vynasnaží přesvědčit, že současná čeština není v úpadku, ale naopak vzkvétá, a že konotace k slovu hacknout nemusí být jen nutně negativní. Ostatně sama moderátorka pořadu Anežka Charvátová ve svých překladech už češtinu nesčetněkrát zdárně hacknula, vesměs ku prospěchu věci..

15.00 [201]

AKVARIUM Martina Jandy. Volná diskuse na téma budoucnosti JTP. Jakou byste ji chtěli mít? Co nového by měla dělat? A naopak, co by dělat neměla?

16.00 [16]

Soutěž JTP o nejlepší diplomovou / bakalářskou práci v oboru translatologie (Tomáš Svoboda)

JTP vyhlašuje další kolo této soutěže (bližší informace na webu JTP). Během vystoupení se v přehledné prezentaci dozvíte, jaké jsou podmínky soutěže a na kdy je vyhlášena její uzávěrka.

16.10 [16]

Co se aktuálně umí a neumí ve strojovém překládání a tlumočení (doc. RNDr. Ondřej Bojar, Ph.D., Ústav formální a aplikované lingvistiky MFF UK).

V přednášce představím současný stav techniky v oblasti strojového překládu a strojového překládu mluvené řeči (lidově "strojové tlumočení"). Konference o strojovém překládu v současné době probírají, zda již byla nebo nebyla dosažena kvalita lidského překládu, tzv. "human parity". Se "strojovým tlumočením" tak daleko nejsme a náznaky se objevují zatím jen v marketingových sděleních některých velkých firem. Jak je to doopravdy? Obstojí podobné úvahy tváří v tvář tlumočnickům a překladatelům? Věřím, že můj pohled na věc bude realistický, ale velmi se těším na diskuzi, abychom si svá očekávání vzájemně vysvětlili.

16.00 [254]

PACI- PROFESSIONAL ACCESSIBLE COMMUNITY INTERPRETING: A gateway to migration integration (Mgr. Pavlína Knap-Dlouhá, Ph.D. a Mgr. Kateřina Křížová, Ph.D., (Katedra nederlandistiky Univerzity Palackého Olomouc).

Evropský projekt Erasmus+ je zaměřený na vzdělávání tlumočnicků v oblasti komunitního tlumočení v málo rozšířených jazykových kombinacích (jako je nizozemština a středoevropské jazyky: čeština, slovenština a polština) s omezenými možnostmi vysokoškolského vzdělávání. V rámci přednášky budou mimo jiné představeny intelektuální

výstupy projektu: čtyři výukové moduly běžící na platformě moodle, které jsou vytvářeny jednotlivými partnery projektu (Univerzita Komenského Bratislava, Univerzita Palackého Olomouc, Vrije Universiteit Brussel a Uniwersytet Wrocławski) a vícejazyčná terminologická databáze zaměřená na tematické oblasti, s nimiž se komunitní tlumočník hojně setkává. (<https://www.kgns.info/paci>).

17.00 [254]

NovaVoice – převod řeči do textu (Ing. Ladislav Daniček, konzultant)

10.00-17.00 [15] **STAR CZECH** – Transit NXT aj.

10.00-17.00 [152] **LINGEA** (tištěné a elektronické slovníky, překladatelský software)

10-18 **Knižní second-hand** (slovníky, encyklopedie, učebnice, příručky, literatura česká i zahraniční...)

Neděle 3. 11.

4 placené akce Belisha Beacon:

Klinické studie (En/Cz)

[http://jtpunion.org/Akce/2019/KLINICKE-STUDIE-\(En-Cz\)](http://jtpunion.org/Akce/2019/KLINICKE-STUDIE-(En-Cz))

Úvod do účetnictví (En/Cz)

[http://jtpunion.org/Akce/2019/UVOD-DO-UCETNICTVI-\(En-Cz\)](http://jtpunion.org/Akce/2019/UVOD-DO-UCETNICTVI-(En-Cz))

Notářské úkony ve španělštině (Es/Cz)

[http://jtpunion.org/Akce/2019/NOTARSKE-UKONY-VE-SPANELSTINE-\(Es-Cz\)](http://jtpunion.org/Akce/2019/NOTARSKE-UKONY-VE-SPANELSTINE-(Es-Cz))

Úvod do účetnictví (De/Cz)

[http://jtpunion.org/Akce/2019/Uvod-do-ucetnictvi-\(De-Cz\)](http://jtpunion.org/Akce/2019/Uvod-do-ucetnictvi-(De-Cz))

Bubeníčkovský večer

19. 30 - Kavárna Divadla Na Prádle, Besední 3, Praha 1.

Sara Baume: VYŠLAPANÁ ČÁRA. Vydal ODEON.

Představí **Tomáš Škrdlant**, za účasti překladatelky **Alice Hyrmanové McElveen**

(Magnesia Litera za překlad předchozí knížky Sary Baume). Číst budou **Marie Štípková** a

Hana Kofránková,

hudební doprovod **Michal Turek** (cello).

Změna programu vyhrazena.

Na páteční, sobotní a nedělní večerní program je vstup zdarma,

registrace není nutná.

Průběžně aktualizovaný a podrobný časový program sledujte na

www.JTPunion.org